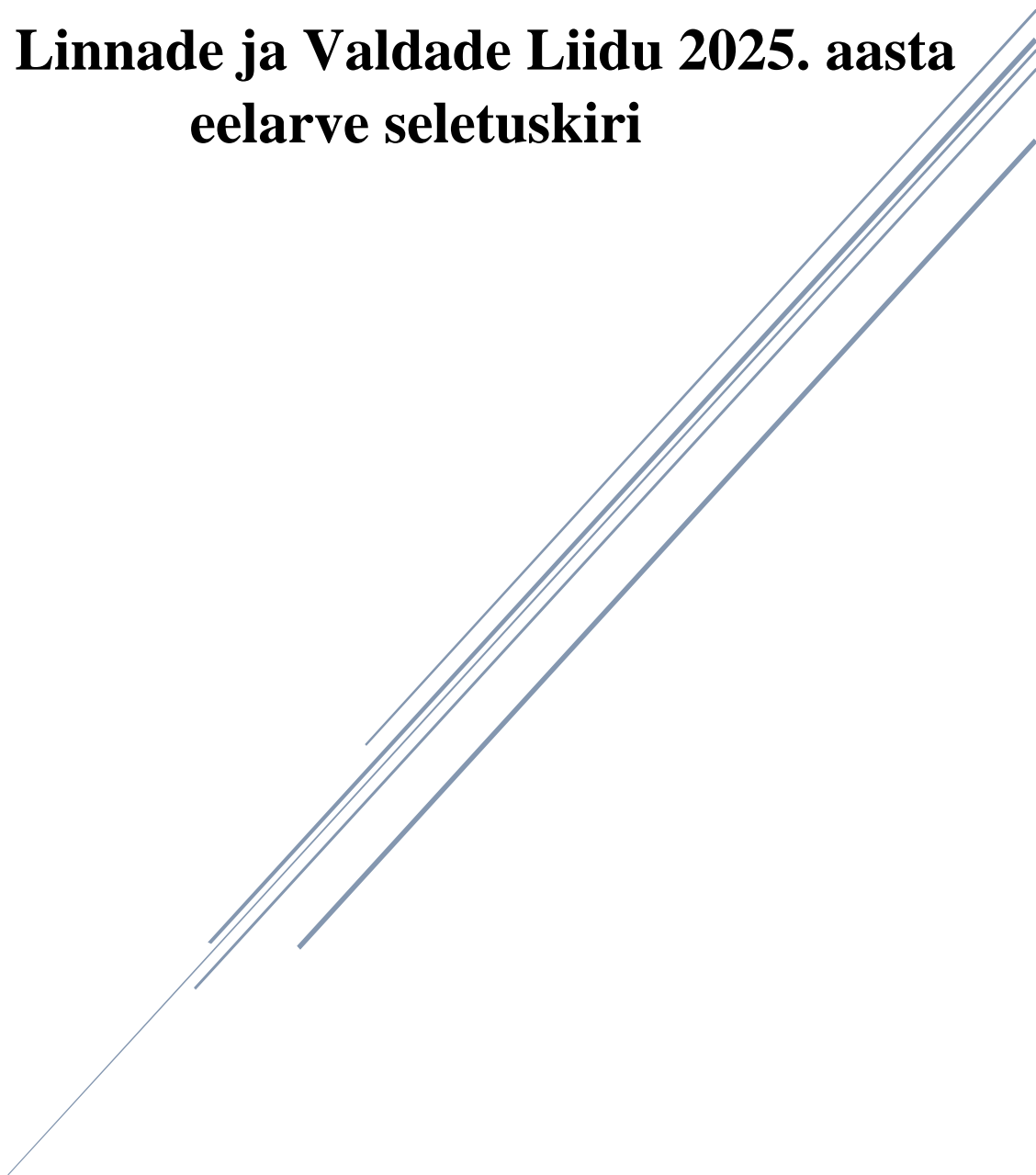

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIT
ASSOCIATION OF ESTONIAN CITIES AND MUNICIPALITIES

Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2025. aasta eelarve seletuskiri

Eelarve koostamisel on lähtunud selguse põhimõttest, et lugeja jaoks oleks arusaadavalt kirjeldatud nii jooksva eelarveaasta tulud, eelmise perioodi ületulevate kohustuste rahaline jääk, eelmiste perioodide vaba rahaline jääk kui ka kavandatavad kulud.

Aastaeelarve koostamisel on esmatähtis, et liikmemaks (LM) kataks ära püsikulud, mis võimaldaksid Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) põhikirjast tulenevate eesmärkide ja kinnitatud tegevussuundade täitmise aastateks 2022-2025.

Tulud

Eesti Linnade ja Valdade Liidu eelarve tulude struktuur koosneb liikmemaksust, riigieelarvest saadavast sihtotstarbelisest tegevustoetusest, EL 2021+ struktuurivahendite toetustest erinevatele projektidele, muust tulust ja eelmise perioodi kasutamata (ületuleva kohustuse) sihtfinantseerimise vahenditest ja eelmise perioodi ületulevast vabast raha jäägist.

Tuludesse on planeeritud **2 877 260 eurot**, mis võrreldes 2024. aastaga on 21,35% võrra rohkem. Suurenemine on tingitud eelkõige EL struktuurivahenditest finantseeritavate projektide arvelt, milleks on „Lõimumine ja kohanemine KOV tasandil“ summas 825 832 eurot, „KOV koolituse ja personaliarendus“ summas 70 000 eurot ja „KOVide digipööre“ summas 888 100 eurot.

Rahalisi vahendeid koos ületuleva arvestusliku vaba jäägiga (280 000 eurot) on kasutada kokku **3 157 260 eurot**.

2024. aastal kasutamata jäänud projektide sihtfinantseeringu ja Liidu rahaliste vahendite ületulev vaba jääk selgub seisuga 31.12.2024. a.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Liikmemaks	899 234	899 234	-	

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Tegevustoetus riigieelarvest (välissuhted)	90 000	75 000	- 15 000	-16,67%

Riigieelarvest on kavandatud toetust ELVLi välissuhete arendamiseks 75 000 eurot.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
EL LIFE projekt "Taastuenergia maapiirkondades"	18 821	23 164	+ 4 343	+23,08%

Tegemist on rahvusvahelise nelja aastase (algus 01.09.2023) projektiga „Energiaühistud maapiirkondades“. Kogu eelarve ELVLi jaoks on 98 440 eurot, millest 95% kaetakse Euroopa Komisjoni poolt. Omaosaluse 5% ehk 4 922 eurot. Esimesest osamaksest on Liidul kasutada 2024. aastal 18 821 eurot. Teine osamakse summas 23 164 eurot kantakse Liidule üle märtsis 2025 ja kolmas septembris 2026.

Projekti juhib Universidade de Vigo ja partnerid on Tartu Ülikool, Galician Federation of Municipalities and Provinces, ELVL, Tartu Regiooni Energiaagentuur, Sapiens Energía, Eesti Liider Liit, Espazocoop Unión de Cooperativas Galegas, Fundación Juana de ja European Leader Association for Rural Development.

Projekti on kaasatud järgmise Eesti omavalitsused: Alutaguse, Elva, Hiiumaa, Järva, Lääne-Harju, Põltsamaa, Rõuge, Saku, Tori, Türi, Viimsi ja Viru-Nigula.

Hispaania poolelt osaleb projektis 22 omavalitsust.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
INTERREG BCR „ClimaResponse“	-	33 930	-	

Kolme aastase projekti eesmärk on suurendada piirkondade suutlikust Läänemere piirkonnas kohaneda kliimamuutustega. Peale Liidu on projekti partneriteks Eestist veel Lääne-Harju vald ja SEI-Tallinn. ELVLi eelarve on kokku 101 790 eurot, aastas 33 930 eurot.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
EL 2021+ struktuurivahenditest „Lõimumine ja kohanemine KOV tasandil	767 585	825 832	+58 247	+7,59

Kultuuriministerium tegi Eesti Linnade ja Valdade Liidule ettepaneku olla perioodil 2023-2029 Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava meetme „Kohanemise ja lõimumise toetamine kohalikul tasandil“ elluviija. Liidu juhatus, kuulates ära Kultuuriministeriumi esindajate ettepaneku ning täpsustades detaile, otsustas koostööettepaneku vastu võtta.

2023. aastast avanes kohalikele omavalitsustele Euroopa Sotsiaalfondi toetusmeede, mille eesmärk on kohaliku tasandi võimekuse tõstmine kohanemis- ja lõimumisteemadega tegelemisel. Perioodil 2023-2029 on Eesti Linnade ja Valdade Liit Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava meetme elluviija, rakendusasutus on Kultuuriministerium ning rakendusüksus Riigi Tugiteenuste Keskus. Kohalike omavalitsuste tegevusi rahastatakse kultuuriministri allkirjastatud toetuse andmise tingimuste alusel.

Toetuse andmise tingimustes on kirjeldatud toetatavad tegevused, tulemusnäitajad, partnerid, abikõlblikud kulud jne. Aastaeelarve suurus sõltub plaanitavatest tegevustest ja kinnitatakse kultuuriministri käskkirjaga iga aasta kohta eraldi. Euroopa Sotsiaalfondi toetuse kogusumma on 6,1 miljonit eurot, mis sisaldab 30% riigieelarvelist kaasfinantseeringut. Kohalike omavalitsuste kaasfinantseeringut ei ole nõutud. Iga partnerluslepingu sisu ja eelarve töötatakse välja kohaliku omavalitsusega koostöös ja konkreetse linna või valla vajadusest lähtuvalt. Elluviijaga ehk ELVLiga sõlmitud lepingu alusel saab kohalik omavalitsus rahalised vahendid eesmärkide elluviimiseks. Vajadused võivad piirkonniti erineda ja mõnes KOVis võib see tähendada eraldi spetsialisti palkamise

vajadust, samal ajal kui teises KOVis on vaja pigem olemasolevaid ametnikke toetada ja koolitada. Euroopa Sotsiaalfondi (SF) toetusmeetmest toetatakse tegevusi, mis on suunatud ja toetavad uussisserändajate, eesti keelest erineva emakeelega püsielanike, rahvusvahelise kaitse saajate ja tagasipöördujate kohanemist ja lõimumist.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
<i>EL 2021+ Tehniline abi (KOV koolituse ja personaliarenduseks)</i>	70 000	70 000	-	-

Projektile eraldatakse välisvahendeid 7 aasta jooksul igal aastal 70 000 eurot ehk 72,2%, millele lisandub omafinantseeringu kohustus aastas 26 953 eurot ehk 27,8%, mis kaetakse ELVLi eelarvest.

Rahandusministeerium ettepanekul võimestatakse nn tehnilise abi meetmest Eesti Linnade ja Valdade Liitu (Inimestele lähedasema Eesti poliitikaeesmärgi PO5, ERF). Toetust kasutatakse selleks, et liit saaks suurendada enda organisatsiooni kompetentse ja suudaks toetada KOVe arendusvajaduste väljaselgitamisel ning nendest lähtuvate projektide ettevalmistamisel. Samuti on oluline, et tõuseks ELVL enda kui struktuurifondide partnerorganisatsiooni võimekus rääkida kaasa toetusmeetmete väljatöötamisel ja elluviimisel. Nende sihtide saavutamiseks on eelkõige vajalik luua ELVLi täiendav kompetents SF vahendite tõhusamaks rakendamiseks (parimate praktikate koondamine ja levitamine KOVide seas, kogemuse vahetamise toetamine SF projektide paremaks elluviimiseks, pilootide/katseprojektide läbiviimise toetamine uuenduslike lahenduste leviku soodustamiseks), süsteemselt koondada KOVide koolitusvajadusi ning vahendada vastavat infot SF meetmete rakendussüsteemi osapooltele, koostöös ministeeriumite ning KOVidega kavandada vajalike koolitustegevuste ja juhendmaterjalide koostamist.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Tegevustoetus Regionaal- ja Põllumajandusministeerium IKT väikearendustele	60 000	-	- 60 000	-100%

Hetkel ei ole teada Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi võimalused toetuse andmiseks 2025. aasta osas.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Kohalike omavalitsuste digipöörde osalustasu	62 000	62 000		

10.09.2024 toimunud ELVL volikogu koosolekul otsustati KOV digipöörde projekti osalustasu jagada võrdselt Liidu liikmete vahel aastateks 2025-2026 summas 785 eurot aastas iga liikme kohta.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
EL 2021+ Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium „Digipööre“	180 000	888 100	+708 100	+393,39%

25.08.2023 allkirjastas majandus- ja infotehnoloogiaminister käskkirja „Toetuse andmise tingimused valdkondlike digipöörete toetamiseks“. Tegemist oli läbimurdega IKT keskses rahastamises, kus ELVL on tegevuste elluviijana eraldi nimetatud ministeeriumite kõrval ning võimalus on saada rahastust kuni 2027. a lõpuni KOV digivaldkonna kesksete tegevuste elluviimiseks. Digipöördede plaani koostamisel lähtuti KOV infosüsteemide analüüsis toodud kitsaskohtadest, KOVide küsitluse tagasisidest, Eesti digiühiskonna arengukavast ja KOV IKT arengukavast. Kõik planeeritavad tegevused peavad panustama Digiühiskonna arengukava 2030 suundadesse, esimesed tegevused on suunatud nelja suuna tugevdamisele – teenuste juhtimine, küberturvalisus, andmed ja kompetentsid.

Toetus sisaldab personalikulu, majanduskulu ja investeeringuid (sh erinevad analüüsid ja KOV istungite digilahenduse arendust).

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Eelmise perioodi ületulev vaba jääk	402 302	280 000	-122 302	-30,40%

Tegemist on arvestusliku jäägiga, mille täpne summa selgub 31.12.2024. a seisuga, kui pangas olevast summast on lahutatud maha 2024. aastasse üleminevad kohustused.

KULUD

Kulude mahuks on kavandatud kokku **3 060 432 eurot**. Võrreldes 2024. aastaga on kulude suurenemine kokku 703 056 eurot ehk 29,82%.

ELVL büroo eelarve kulud jaotuvad viide peatükki – (I) tööjõukulu, (II) majandamiskulu, (III) kommunikatsioonikulu, (IV) personalikulu ja (V) maksukulu.

VI peatükis on kajastatud ühekordsed projektikulud, riigieelarvest sihtfinantseeritud kulud ja eelmisest eelarveaastast sihtfinantseerimisega seotud kohustuste ületuleva raha jääk.

VII peatükis on kajastatud välissuhete sh liikmemaksud ja ELVL Brüsseli esinduse kulud.

VIII peatükis omavalitsuste IKT valdkonnaga seonduvad kulud.

IX peatükis EL 2021+ eelarvest finantseeritava projekti „Lõimumine ja kohanemine KOV tasandil“ seotud kulud.

X peatükis EL 2021+ tehnilisest abist finantseeritava projekti (KOV personaliarenduse keskne koordineerimine“ seotud kulud.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Töötasufond koos tööandja maksudega	741 765	741 765	-	-

II Ptk Majandamiskulu

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Majandamiskulu kokku	209 700	181 756	- 27 944	- 13,33%

Võrreldes 2024. aastaga väheneb büroo majandamiskulu - 27 944 euro võrra.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Administreerimiskulu kokku	47 400	49 400	+2 000	+ 4,22%

Suurenemine on seotud kahe olulise artikliga „Esindus- ja vastuvõtukulude“ ja „Info- ja PR teenused“ (sh osalemine seminaridel ja konverentsidel).

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Hoonete, ruumide majandamiskulu	64 731	65 966	+1 235	+1,91

Kuludes on arvestatud ruutmeetri hinna tõusuga, mis igal aastal tõuseb + 3%, uus hind senise 9,32 euro asemel saab olema 9,6 eurot. Kuna eelarve koostamise ajaks ei olnud teada hoone haldaja poolseid kõrvalkulusid 2025. aastaks, on need hetkel jäänud 2024. aasta tasemele.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	21 945	22 500	+555	+2,53%

Artikli kuludest 53,33% moodustab kulukirje „Info- ja kommunikatsioonitehnoloogilise riist- ja tarkvara rent ja majutusteenus“, milles kajastatakse järgmiseid aastaseid maksumusi: Liidu kodulehekül, dokumendihaldusprogramm „Amphora“, raamatupidamise programmi „Merit“ litsentsitasu, VeeRa programm, vana RP programmi arhiveerimine, e-arvete keskkond „Envoice“ jms.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Kommunikatsiooni-, kultuuri ja vabaaja sisustamise kulu	40 084	15 000	-25 084	-62,58

Eelarve projektis ei ole ettenähtud LVP 2025 seotud kulusid. Tegevjuhtkond on võtnud eesmärgiks, et Sokos Hotell Virus toimuva ürituse tulud peavad katma korraldamiskulud.

III Ptk „Kommunikatsioonikulu“

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Info- ja PR teenused, võrgustiku töö ja muud kulud	-	8 000	+8 000	

2025. aastal on esimest korda Liidu eelarves eraldi kulu peatükk kommunikatsiooniga seotud kuludele.

IV Ptk „Personalikulu“

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
	11 350	12 450	+1 100	+9,69%

Sisaldab „Koolituskulu“ 4 500 eurot ja „Tervishoiuteenus“ ja „Tervise edendamise“ kulusid kokku 7 800 eurot.

V Ptk „Maksukulud“

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
Maksukulud sh käibemaks	46 134	45 200	-934	-2,02%

VI Ptk „Muud kulud kokku“

Peatükis kajastatakse kulud, mis ei ole seotud büroo põhitegevusega, olemuselt on ühekordsed, ja valdavalt finantseeritavad riigieelarvest või erandkorras ELVLi eelarvest. Peatüki rahaliseks mahuks on kavandatud kokku **62 594 eurot**, mis võib muutuda (HTMi sihtfinantseeringu osas) peale 2024 eelarveaasta lõppu ja korrigeeritakse 2025. aasta lisaeelarvega.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
HTM sihtfinantseering – koolitusprojekt	31 717	-	-31 717	-100%

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
ELVL osalemine koolitus- projektides, kaasfinantseering	6 300	5 500	-800	-12,7%

Eesti Linnade ja Valdade Liit osaleb aktiivselt Tartu Planeerimiskonverentsi ettevalmistustöös ja seda juba üle 5 aastat. Läbi meie organisatsiooni oleme sisutanud ja sisustame ka 2025 aastal konverentsi päevateemasid, lähtudes KOVide planeerijate soovidest ja vajadustest. Planeerimiskonverents on omavalitsuste planeeringuspetsialistidele, samuti ehituspetsialistidele ning linna/valla arhitektidele üks aasta tippündmusi. Nende päevade jooksul saadakse väga head ja kvaliteetset infot, häid soovitusi ning kogemusi meie kõrgkoolidelt nagu TalTech, TÜ, Maaülikool ning planeerimisega tegelevatelt partnerorganisatsioonidelt nagu Arhitektide Liit, Planeerijate Ühing. Samuti on väliskülalistelt Soome ja Rootsi Ülikoolidest ja kindlasti suureks väärtuseks on omavalitsuste omavaheliste kogemuste jagamine. 2024. aastal osales 140 spetsialisti 28 kohalikust omavalitsusest, osalejaid kokku 390 inimest. Sellega seoses on planeeritud toetada konverentsi läbiviimist 2 000 euroga.

2025. aasta kevadel korraldab ELVL koostöös omavalitsuste finantsjuhtide ja haridusjuhtide aktiiviga ühise seminari, mille seekordne teema on „Hariduse valdkonna palgakorraldus“. Kavandatud on toetada seminari läbiviimist 1 800 euroga.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
EL LIFE projekt "Taastuvenergia maapiirkondades"	18 821	23 164	+4 343	+23,08%

Tegemist on rahvusvahelise nelja aastase (algus 01.09.2023) projektiga „Energiaühitud maapiirkondades“. Kogu eelarve ELVLi jaoks on 98 440 eurot, millest 95% kaetakse Euroopa Komisjoni poolt. Omaosaluse 5% ehk 4 922 eurot kaeti ELVLi vahenditest. Esimene osamakse kanti Liidule üle 2023. aasta sügisel summas 27 796 eurot, millest 2024. aastal oli kasutada 18 821 eurot. Teine osamakse laekub järgmise aasta märtsis summas 23 164 eurot.

Projekti juhib Universidad de Vigo ja partnerid on Tartu Ülikool, Galician Federation of Municipalities and Provinces, ELVL, Tartu Regiooni Energiaagentuur, Sapiens Energía, Eesti Liider Liit, Espazocoop Unión de Cooperativas Galegas, Fundación Juana de ja European Leader Association for Rural Development.

Projekti on kaasatud järgmise Eesti omavalitsused: Alutaguse, Elva, Hiiumaa, Järva, Lääne-Harju, Põltsamaa, Rõuge, Saku, Tori, Türi, Viimsi ja Viru-Nigula.

Hispaania poolelt osaleb projektis 22 omavalitsust.

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
INTERREG BCR „ClimaResponse“	-	33 930	+33 930	

Kolme aastase projekti eesmärk on suurendada piirkondade suutlikust Läänemere piirkonnas kohaneda kliimamuutustega. Peale Liidu on projekti partneriteks Eestist veel Lääne-Harju vald ja SEI-Tallinn. ELVLi eelarve on kokku 101 790 eurot, aastas 33 930 eurot.

VII Ptk „ELVL Brüsseli esindus, välissuhted“

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
ELVL Brüsseli esindus, välissuhted	171 001	135 781	-35 220	-20,6%

Antud peatükis on kajastatud Brüsseli esindaja tööjõukulu, majanduskulu, välislähetused ning liikmemaksud CPMR ja CEMR-UCLG. Eelarve koostamisel vähendati kõiki kuluridasid v.a liikmemaksud. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi andmetel on kavandatud 2025. aasta riigieelarvesse ELVLile eraldatav toetus summas 75 000 eurot. Ülejäänud summa 60 781 eurot kaetakse Liidu reservist.

VIII Ptk „IKT Kompetentsikeskus“

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
IKT Kompetentsikeskus	325 331	950 100	+624 769	+192,04%

Kõik planeeritavad tegevused peavad panustama Digiühiskonna arengukava 2030 suundadesse, esimesed tegevused on suunatud nelja suuna tugevdamisele – teenuste juhtimine, küberturvalisus, andmed ja kompetentsid. Peatükk sisaldab personalikulu, majanduskulu ja investeeringuid (sh erinevad analüüsid ja KOV istungite digilahenduse arendust).

IX Ptk „EL 2021+ Lõimumine ja kohanemine KOV tasandil“

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
EL 2021+ Lõimumine ja kohanemine KOV tasandil	677 653	825 832	+148 179	+21,87

Iga partnerluslepingu sisu ja eelarve töötatakse välja kohaliku omavalitsusega koostöös ja konkreetse linna või valla vajadusest lähtuvalt. Elluviijaga ehk ELVLiga sõlmitud lepingu alusel saab kohalik omavalitsus rahalised vahendid eesmärkide elluviimiseks. Vajadused võivad piirkonniti erineda ja mõnes KOVis võib see tähendada eraldi spetsialisti palkamise vajadust, samal ajal kui teises KOVis on vaja pigem olemasolevaid ametnikke toetada ja koolitada. Euroopa Sotsiaalfondi toetusmeetmest toetatakse tegevusi, mis on suunatud ja toetavad uussisserändajate, eesti keelest erineva emakeelega püsielanike, rahvusvahelise kaitsja saajate ja tagasipöördujate kohanemist ja lõimumist.

Sisutegevusteks on kavandatud kokku 671 806 eurot, millest kohanemisteedkondade väljatöötamiseks 77 000 eurot, valdkondlikuks kommunikatsiooniks 30 000 eurot ja ametnike võimekuse tõstmiseks

36 000 eurot. 2025. aasta eelarves partnerlepingute summa on kokku 528 806 eurot (Tallinna Sotsiaals- ja Tervishoiuamet, Tartu Linnavalitsus, Rakvere Linnavalitsus, Saaremaa Vallavalitsus ja Pärnu Linnavalitsus). Otsesteks personalikuludeks on kavandatud kokku 100 000 eurot. Personalikulu suurenemine on seotud elluviija poolse täiendava töökoha loomisega.

X Ptk „Personaliarenduse keskne koordineerimine“

Art nimetus	2024	2025	Muutus	%
KOV personaliarenduse keskne koordineerimine	96 953	96 953	-	-

2025. aastal kulud kaetakse EL Ühtekuuluvuspoliitika fondi tehnilisest abist 70 000 euro ulatuses ja omaosaluseks on 27,8% ehk 26 953 eurot. Seega kokku on kasutada rahalisi vahendeid kokku 96 953 eurot, millest kaetakse valdkonna töötaja töötasu koos maksudega ja KOV personaliarenduse sisutegevustega seotud kulud.